

ति श्रुतेः । य ईदृशस्तं त्वां याचे इक्षन् कर्मफलमिहन् सन् इषाण इह इषु इहा-
याम् विकरणव्यत्ययः यद्वा इष आभीक्ष्ण्ये क्र्यादिः अन्नेहार्यः किमेषणीयम् तत्राह
अमुं परलोकं मे मम इषाण मम परलोकः समीचीनोऽस्त्वित्तीहा अमोघेह्वादि-
ष्टं भवतीत्यर्थः । सर्वं मे मम इषाण सर्वलोकात्मकोऽहं भवेयमितीहेत्यर्थः मु-
क्तो भवेयमित्यर्थः सर्वं खल्विदं ब्रह्मेति सामश्रुतेः ॥ २२ ॥

श्रीमन्महोदधिरकृते वेददीपे मनोहरे । नरमेधोऽध्याय एष एकत्रिंशोऽध्याय-
रितः ॥ ३१ ॥

I. तदेवाग्निस्तदादित्यस्तद्वायुस्तदु चन्द्रमाः ।

तदेव शुक्रं तद्वक्ष्ये ता आपः स प्रजापतिः ॥ १ ॥

श्रीगणेशाय नमः । पुरुषमन्त्रा उक्ताः । अथ सर्वमेधमन्त्रा उच्यन्ते प्र वायुमहे-
त्यस्मात्प्राक् [३३.५५.] । स्वयम्भुव्रह्मदृष्टाः आत्मदेवत्याः सप्तमेऽहनि आप्तोर्या-
मसंज्ञिके सर्वहोमे विनियुक्ताः आप्तोर्यामः सप्तममहर्भवतीत्युपक्रम्य सर्वं जुहोति
सर्वस्यास्यै सर्वस्यावरुद्धौ इति श्रुतेः [१३.७.१.१.] ॥ द्वे अनुष्टुभौ । विज्ञानात्मा
परेणात्मना विशिष्टोऽग्न्यादिघ्नोत्प्रोतत्वेनोपास्योऽभिधीयते । अग्निः तदेव कार-
णं ब्रह्मैव आदित्यस्तदेव वायुस्तदेव चन्द्रमास्तत् तदेव उ एवार्थे । शुक्रं शुक्लं
तत् प्रसिद्धम् । ब्रह्म त्रयीलक्षणं तत् ब्रह्मैव । ताः प्रसिद्धाः आपः जलानि [स]
प्रसिद्धः प्रजापतिरपि तदेव ब्रह्म ॥ १ ॥

सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः पुरुषादधि ।

नैनमूर्धं न तिर्यञ्चं न मध्ये परिजग्रभत् ॥ २ ॥

सर्वे निमेषाः निमेषाः त्रुटिकाष्ठा घट्यादयः (1.) कालविशेषाः पुरुषात् अधि
पुरुषसकाशाज्जज्ञिरे । कीदृशात्पुरुषात् विद्युतः विशेषेण द्योतते विद्युत् तस्मात् ।
किं च कश्चिदपि एनं पुरुषमूर्धमुपरिभागे न परिजग्रभत् परिगृह्णाति । एनं तिर्यञ्चं
चतुर्दिक्षु न परि मध्ये मध्यदेशेऽपि न गृह्णाति न क्यसौ प्रत्यक्षादीनां विषय
इत्यर्थः स एष नेति-नेत्यात्मागृह्यो न हि गृह्यत इति श्रुतेः । जग्रभत् ग्रहेः
शतरि जुहोत्यादिवेन रूपम् ॥ २ ॥